

Gdański Tydzień Demokracji 12-18 września 2016

Jakie wyzwania stoją przed polską demokracją? Jak mówić o demokracji, aby jej wartości były zrozumiałe dla wszystkich? Co zmieniło się w postrzeganiu demokracji przez Polaków na przestrzeni ostatnich 27 lat? – na te pytania postarają się odpowiedzieć w Gdańsku liderzy opinii, eksperci i komentatorzy.

Podczas Gdańskiego Tygodnia Demokracji w dniach **12-18 września** odbędzie się szereg wyjątkowych wydarzeń – otwarte debaty z udziałem m.in. Nate Schenkkana – autora raportu Freedom House o kondycji demokracji w krajach, w których po roku 1989 dokonano transformacji ustrojowej – czy Mateusza Kijowskiego, lidera KOD. Ponadto w planie konferencja z udziałem ekspertów i naukowców, warsztaty edukacyjne, a także pokazy filmowe oraz specjalny koncert międzynarodowego zespołu Baltic Sea Philharmonic z udziałem słynnego skrzypka **Gidona Kremera**.

Jednym z kluczowych punktów programu będzie debata *Niezależni, samorządni. O demokracji w polskich miastach: wyzwania, zagrożenia, oczekiwania* z udziałem prezydentów polskich miast. Włodarze podzielą się swoimi doświadczeniami w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego i angażowaniu mieszkańców miast w sprawy lokalne.

DEBATY

OTWARCIE GDAŃSKIEGO TYGODNIA DEMOKRACJI – <i>Zagrożona demokracja? Zagrożona Europa? Przyczyny, objawy, perspektywy</i>	
poniedziałek 12 września, godz. 17 ⁰⁰ Europejskie Centrum Solidarności, pl. Solidarności 1 WSTĘP WOLNY	Prezentacja raportu Freedom House o kondycji demokracji w krajach, w których po roku 1989 dokonano transformacji ustrojowej – oraz panel dyskusyjny ECS z udziałem: Nate Schenkkana (autor opracowania), Aleksandra Kaczorowskiego (eseista, dziennikarz, autor książek), Donatasa Puslysa (publicysta, redaktor naczelny portalu bernadinei.lt). Moderator: Maciej Drzewicki (zastępca redaktora naczelnego „Gazety Wyborczej Trójmiasto”).
	Panel dyskusyjny redakcji „Gazety Wyborczej” z udziałem znanych dziennikarzy i komentatorów o kondycji demokracji w Polsce – Dominiki Wielowieyskiej , Grzegorza Miecugowa , Sławomira Sierakowskiego , Adama Szostkiewicza . Moderator: Maciej Drzewicki (zastępca redaktora naczelnego „Gazety Wyborczej Trójmiasto”).
Salon Młodopolski im. Arama Rybickiego	
środa 14 września, godz. 18 ⁰⁰ Europejskie Centrum Solidarności, pl. Solidarności 1	41. edycja Salonu Młodopolskiego pt. <i>Dokąd zmierza Komitet Obrony Demokracji</i> z udziałem Mateusza Kijowskiego (lider

WSTĘP WOLNY	KOD), prowadzenie spotkania – Jan Wróbel (dziennikarz, komentator).
-------------	--

<i>Niezależni, samorządni. O demokracji w polskich miastach: wyzwania, zagrożenia, oczekiwania</i>	
piątek 16 września, godz. 11 ⁰⁰ – Europejskie Centrum Solidarności, pl. Solidarności 1 WSTĘP WOLNY	Debata redakcji „Gazety Wyborczej” z udziałem prezydentów polskich miast – Jacka Jaśkowiaka (Poznań), Tadeusza Truskolaskiego (Białystok), Romana Szefemeja (Wałbrzych), Jacka Karnowskiego (Sopot) i Pawła Adamowicza (gospodarz). Moderator: Mikołaj Chrzan (redaktor naczelny „Gazety Wyborczej Trójmiasto”). Goście podzielą się przemyśleniami, będącymi efektem wieloletnich doświadczeń związanych z zarządzaniem miastami. Zostaną poruszone m.in. następujące problemy: <ul style="list-style-type: none">• Jak zmienił się duch miast po 27 latach demokracji?• Jak udało się wzbudzić ogromne pokłady lokalnego patriotyzmu?• Droga miast po 1989 roku – od zniechęcenia obywateli, wycofania, po skupienie się na tym, co „moje” (budżety obywatelskie, inne programy partycypacyjne).• Co jest źródłem poczucia dumy mieszkańców miast?

WYKŁADY

<i>O demokracji bez demokracji, czyli o gdańskiej wspólnocie w okresie PRL</i>	
wtorek 13 września, godz. 17 ⁰⁰ Ratusz Głównego Miasta, ul. Długa 46 WSTĘP WOLNY	Wykład dr Sylwii Bykowskiej (Instytut Historii PAN), badaczki społeczeństwa w Gdańsku po roku 1945

<i>Przestrzenie demokracji lokalnej. Szkic w gdańskiej perspektywie</i>	
czwartek 15 września, godz. 17 ⁰⁰ Ratusz Głównego Miasta, ul. Długa 46 WSTĘP WOLNY	Wykład prof. Marii Mendel (Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Gdańskiego), wybitnej badaczki, autorki szeregu prac

<i>Demokracja w gdańskich dzielnicach. Doświadczenia organizacji społecznych</i>	
sobota 17 września, godz. 12 ⁰⁰ Ratusz Głównego Miasta, ul. Długa 46 WSTĘP WOLNY	Swoimi doświadczeniami podzielą się działacze społeczni gdańskich dzielnic – Wrzeszcza Dolnego, Wrzeszcza Górnego, Biskupiej Górki i Dolnego Miasta

XVI Ogólnopolski Zjazd Socjologiczny <i>Solidarność w czasach nieufności</i>	
<p>14-16 września Uniwersytet Gdański, Europejskie Centrum Solidarności, Nadbałtyckie Centrum Kultury, Centrum Św. Jana, Gdański Teatr Szekspirowski</p> <p>Szczegółowy program i warunki udziału: http://16zjazdpts.pl</p>	<p>Wśród prelegentów m.in. Hella Dietz (Uniwersytet w Getyndze), Jadwiga Staniszkis (UW), Mirosława Marody (UW), Andrzej Rychard (PAN), Leszek Koczanowicz (Uniwersytet SWPS), Tomasz Szkudlarek (UG), Ireneusz Krzemiński (UW), Andrzej Leder (PAN), Henryk Domański (PAN), Cezary Obracht-Prondzyński (UG), Edwin Bendyk („Polityka”), Krzysztof Mazur (Klub Jagielloński)</p>

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

Warsztaty filmowe dla dzieci i młodzieży	
<p>17-18 września Europejskie Centrum Solidarności, pl. Solidarności 1</p> <p>Rejestracja otwarta na stronie www.ecs.gda.pl</p>	<p>Młodzież pod opieką animatora przygotowuje w grupach krótkie filmy w technice animacji poklatkowej na temat wolności – proces tworzenia filmów obejmuje zarówno opracowanie scenariusza, jak i zagadnienia techniki filmowej.</p> <p>Filmy zrealizowane podczas warsztatów zostaną zaprezentowane podczas 10. edycji All About Freedom Festival (14-22 października 2016 r.)</p>

Warsztaty edukacyjne o demokracji	
<p>12-16 września, godz. 9⁰⁰, 11⁰⁰ i 13⁰⁰ (rejestracja otwarta) Europejskie Centrum Solidarności, pl. Solidarności 1</p> <p>Rejestracja otwarta na stronie www.ecs.gda.pl</p>	<p>Warsztaty edukacyjne są skierowane do uczniów gdańskich i pomorskich szkół podstawowych i gimnazjalnych.</p> <p>Celem warsztatów jest oswojenie dzieci z nowymi tematami, o których słyszą od dorosłych i ze środków masowego przekazu, dotyczącymi imigrantów i uchodźców.</p> <p>Podczas warsztatów zostaną omówione powody, dla których ludzie decydują się na niebezpieczną, czasem nielegalną podróż do Europy – jednym z tych powodów jest brak wolności.</p>

Wydarzenia w gdańskich szkołach	
<p>13 września, godz. 1200 VIII Liceum Ogólnokształcące im. KEN, ul. Kartuska 128</p> <p>Wydarzenie międzyszkolne</p>	<p>Pokazowa debata oksfordzka pt. Demokracja wczoraj i dziś z udziałem uczniów gdańskich szkół. Gospodarzami są uczniowie VIII LO, którzy zajęli I miejsce w Mistrzostwach Polski Debat Oksfordzkich w 2015 roku, wygrywając w zmaganiach z ponad 70. szkolnymi reprezentacjami z całego kraju.</p> <p>Wymiana zdań odbywa się w ramach ściśle określonych reguł, których celem jest propagowanie kultury prowadzenia sporów oraz godnego spierania się nawet z zagorzałym przeciwnikiem.</p>

	Debata ma służyć zaprezentowaniu formy prowadzenia dyskusji, która odbiega od wzorców propagowanych przez polityków.
16 września, godz. 12 ⁰⁰ I Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika, ul. Wały Piastowskie 6 Wydarzenie międzyszkolne	Prezentacja filmu dokumentalnego <i>Aram</i> w reż. Krzysztofa Talczewskiego – dyskusja po projekcji. Celem projektu skierowanego do uczniów klas o profilu humanistycznym jest przybliżenie uczniom pojęcia demokracji, jak i podjęcie dyskusji na jej temat w oparciu o film dokumentalny. Uczestnicy warsztatu będą mieli okazję rozmawiać o istotnych dla Arkadiusza Rybickiego – bohatera dokumentu – wartościach. Organizator: Fundacja im. Arkadiusza Rybickiego.
środa 14 września, godz. 9 ⁰⁰ -15 ⁰⁰ Urząd Miejski w Gdańsku, ul. Nowe Ogrody 8/12 Wydarzenie międzyszkolne	Lekcje o samorządzie dla uczniów szkół podstawowych prowadzone przez nauczycieli Gimnazjum nr 3 w Gdańsku.
czwartek 15 września, godz. 10 ³⁰ ZSO nr 7, ul. Chałubińskiego 13	Debata samorządów uczniowskich nt. samorządu i demokracji na szczeblu lokalnym
Międzyszkolne konkursy i projekty poświęcone demokracji	<ul style="list-style-type: none"> • Międzyszkolny konkurs dla uczniów szkół podstawowych na plakat wyborczy do Samorządu Uczniowskiego – koordynuje SP nr 82. • Międzyszkolny konkurs <i>Uczymy się w demokracji</i> – kategorie: film, fotoreportaż, prezentacja multimedialna, komiks – koordynuje Gimnazjum nr 2. • Międzyszkolny konkurs komputerowy <i>Demokracja niejedno ma imię</i> – kategoria: programowanie, grafika komputerowa, tworzenie gier planszowych z wykorzystaniem komputera – koordynuje ZKPiG nr 17. • Debaty międzyszkolne z ZSO nr 5.
Wybrane projekty realizowane w roku szkolnym 2016/2017	<ul style="list-style-type: none"> • Gimnazjum nr 3: <i>Festiwal demokracji</i> - lekcje <i>Krótką historią długiej drogi do demokracji</i>, lekcja <i>Marsz na wybory!</i>, wystawa <i>Polskie tradycje demokratyczne</i>. • SP nr 84: <i>Kalendarz Młodego Demokraty</i> – od szkolnej kampanii wyborczej we wrześniu do szkolnego turnieju <i>Z demokracją na TY</i> w czerwcu. • SP nr 82: organizacja wyborów do Samorządu Uczniowskiego, przygotowanie i przeprowadzenie kampanii wyborczych i głosowania, konkurs przy współpracy z ECS związany z odczuwaniem obywatelskości przez dzieci, przeprowadzenie projektu <i>Mały budżet obywatelski</i>.

	<ul style="list-style-type: none"> • SP nr 39: konkurs wewnątrzszkolny na opracowanie projektów wraz z kosztorysem, zakończone głosowaniem (forma małego budżetu obywatelskiego na terenie szkoły). • SP nr 24: cykl lekcji o wartościach demokratycznych, konkurs na plakat zachęcający do udziału w wyborach. • ZSSiO: konkurs <i>Demokracja w życiu</i> na plakat i prezentację, zakończony wystawą, organizacja happeningów dzielnicowych. • Gimnazjum nr 20: wybory do samorządu szkolnego, spotkania z prawnikami na temat roli i znaczenia konstytucji w państwie w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem im. Prof. Zbigniewa Hołdy.
--	--

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE

Żywa biblioteka – imigranci i uchodźcy	
wtorek 13 września, godz. 17 ⁰⁰ Biblioteka Manhattan WiMBP, ul. Grunwaldzka 82 WSTĘP WOLNY	Żywa biblioteka polega na bezpośredniej rozmowie ze specjalnymi gośćmi. W Bibliotece Manhattan swoje opowieści przedstawią Yulia Szavlovskaya (Białoruś), Khedi Alieva (Czeczenia) oraz przedstawiciel Ligii Muzułmańskiej w Gdańsku.
Pokaz filmu <i>NiepoKORni</i> w reż. Borysa Lankosza i Macieja Dancewicza	
czwartek 15 września, godz. 20 ⁰⁰ Europejskie Centrum Solidarności, pl. Solidarności 1 WSTĘP WOLNY	Prezentacja filmu <i>NiepoKORni</i> w reżyserii Borysa Lankosza i Macieja Dancewicza, przedstawiającego zmagania opozycjonistów, które doprowadziły do powstania Komitetu Obrony Robotników. Według scenariusza opozycja demokratyczna zrodziła się w proteście przeciw wydarzeniom z Ursusa i Radomia, w obronie prześladowanych robotników, by z biegiem lat przekształcić się w zorganizowany, prężny ruch opozycyjny.
Pokaz filmu <i>Syryjska Love Story</i> w reż. Seana McAllistera	
piątek 16 września, godz. 17 ⁰⁰ American Corner WiMBP, Targ Rakowy 5/6 WSTĘP WOLNY	Dokument był wielokrotnie nagradzany na międzynarodowych festiwalach filmowych. Jeden z najważniejszych obrazów ostatnich lat, dotyczących Bliskiego Wschodu. Film zrealizowany w konwencji paradokumentu porusza tematykę wymuszonej emigracji, wykorzenienia, skutków bliskowschodnich konfliktów zbrojnych i relacji międzyludzkich w obliczu ciągłego zagrożenia i politycznej niepewności.

Czytanie performatywne: <i>Taśmy</i> w reż. Wojtki Zrałek-Kossakowskiego	
sobota 17 września, godz. 17 ⁰⁰ Miejski Teatr Miniatura, al. Grunwaldzka 16 WSTĘP WOLNY	Performatywne czytanie scenariusza <i>Taśmy</i> autorstwa Wojtki Zrałek-Kossakowskiego, który powstał na podstawie historii rodzinnych zebranych przez gdańską i pomorską młodzież. Tematem scenariusza, na podstawie którego powstanie spektakl teatralny, są rozważania dotyczące budowania „prawdziwego” obrazu człowieka na podstawie archiwaliów, wycinków prasowych i rodzinnej korespondencji. Autor scenariusza odkrywa historię swojego dziadka, Stanisława Zrałka, działacza społeczno-politycznego, który w latach 1946-1950 był wojewodą gdańskim.
Europejski Koncert Wolności	
niedziela 18 września, godz. 19 ⁰⁰ Europejskie Centrum Solidarności, pl. Solidarności 1 Bilety do kupienia na www.ecs.gda.pl	Wykonawcy: Baltic Sea Philharmonic pod kierunkiem Kristjana Järvi , skrzypce – Gidon Kremer . W skład zespołu wchodzi muzyki z (regionu Morza Bałtyckiego) – Danii, Estonii, Finlandii, Niemiec, Łotwy, Litwy, Norwegii, Polski, Rosji i Szwecji. Gidon Kremer wykona rzadko grany <i>Koncert skrzypcowy Mieczysława Wajnerberga</i> , urodzonego w Polsce kompozytora, który jako dwudziestolatek zamieszkał w ZSRR. W programie pojawi się także <i>Swansong</i> (Łabędzi śpiew) Arvo Pärta oraz aranżację <i>Jeziora łabędziego Piotra Czajkowskiego</i> .
Cykl filmów o wybitnych opozycjonistach związanych z KOR	
12-16 września, godz. 10 ⁰⁰ Europejskie Centrum Solidarności, pl. Solidarności 1 WSTĘP WOLNY	Pokazy filmów o wybitnych opozycjonistach: Halinie Mikołajskiej, Janie Józefie Lipskim, Kazimierzu Brandysie i ks. Janie Zieji.
Szlakiem wolności: spacer z przewodnikiem	
16-18 września, godz. 11 ⁰⁰ Gdańska Organizacja Turystyczna WSTĘP WOLNY Zapisy na stronie www.visitgdansk.com	Przebieg trasy: budynek Poczty Polskiej (tematy: Wolne Miasto Gdańsk, obrona we wrześniu 1939 r.), dawna siedziba KC PZPR (tragiczne wypadki w grudniu 1970 r.), plac Solidarności, Pomnik Poległych Stoczniovców i Sala BHP (symbole Sierpnia 1980).

Młodzi budują demokrację. Wymiana doświadczeń rad młodzieżowych

12 września, godz. 12⁰⁰

Nowy Ratusz w Gdańsku, Sala Obrad, ul. Wały Jagiellońskie 1

Spotkanie młodzieżowych rad miejskich i gminnych z terenu województwa pomorskiego z okazji pięciolecia Gdańskiej Rady Młodzieżowej. Uczestnicy wezmą udział w panelach, dyskusjach i warsztatach.

Program obejmuje całodniowy panel, w którym udział wezmą przedstawiciele młodzieżowych rad z 19. pomorskich gmin, prelekcja **Petrosa Tovmasyana** (prawnik, działacz społeczny, bloger, związany z Klubem Jagiellońskim) o aktywności młodzieży. Poruszana tematyka: jak samorządy mogą wspierać młodzieżowe rady miast i gmin, zwycięstwa i porażki gdańskiej młodzieżowej rady, projekty pobudzające aktywność ludzi młodych.

Organizatorem wydarzenia są Młodzieżowa Rada Miasta Gdańska, Młodzieżowa Rada Województwa Pomorskiego, Fundacja Gdańska i Stowarzyszenie Morena.